

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक-बीएनएम-५००६/३९७ प्र.क्र.९३/२००६/नवि-३२

नगर विकास विभाग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक- २६ एप्रिल, २००७

प्रति,

- (१) सर्व महापौर,
- (२) सर्व महानगरपालिका आयुक्त,
- (३) आयुक्त, तथा संचालक नगरपरिषद संचालनालय, वरळी, मुंबई,
- (४) सर्व विभागीय आयुक्त,
- (५) प्रधान सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई,
- (६) सर्व जिल्हाधिकारी,
- (७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (व्यापक प्रसिध्दीसाठी)
- (८) प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयाची सर्व खंडपीठे,
- (९) प्रबंधक, सर्व जिल्हा न्यायालये व राज्यातील इतर न्यायालये,
- (१०) संचालक, अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था,
सी.डी.बर्फावाला मार्ग, अंधेरी (पश्चिम), मुंबई

विषय:- सन २००७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११

महोदय ,

सन २००७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २ चे रुपांतर अधिनियमात करण्यात आले असून मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ आणि नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ यांमध्ये महानगरपालिकांमधील विविध समित्यांवर मान्यताप्राप्त अथवा नोंदणीकृत पक्षांचे किंवा गटांचे तौलनिक बलानुसार सदस्यांची नेमणूक करण्याबाबतची तरतुद करणारा सन २००७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११ ची प्रत आपल्या माहितीसाठी व उचित कार्यवाहीसाठी सोबत पाठविण्यांत येत आहे.

आपला,

(जी.व्ही.खानोलकर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत माहिती व उचित कार्यवाहीसाठी सादर.

(अधिनियमाच्या प्रतीसह)

- (१) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- (२) मा.राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव,
- (३) अण्णर मुख्य सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
- (४) प्रधान सचिव (नगर विकास विभाग), मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
- (५) नगर विकास विभागातील सहसचिव/ उपसचिव/ अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी
- (६) वेब कोऑर्डिनेटर (नवि-२९), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- (७) निवडनस्ती (नवि-३२).

२००७/११/२६/३९७-१०७

20080212 10730001

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

बुधवार, एप्रिल १८, २००७ / चैत्र २८, शके १९२९

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २००७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११.—मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ व नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी अधिनियम	पृष्ठ १८१-१८७
--	------------------

दिनांक १७ एप्रिल २००७ रोजी मा. राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

अ. मा. शिंदेकर,

सचिव,

महाराष्ट्र शासन, विधी व न्याय विभाग.

सन २००७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११.

(राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर "महाराष्ट्र शासन राजपत्रात" दिनांक १८ एप्रिल २००७ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम).

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ व नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी अधिनियम.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते ;

आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ व नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८, यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती आणि, म्हणून, त्यांनी दिनांक २७ फेब्रुवारी २००७ रोजी महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २००७, हा प्रख्यापित केला होता :

१८८८ चा
मुंबई ३.
१९४९ चा
मुंबई ५९.
१९५० चा
मजल प्रो. व
ग्रन्थ २.
२००७ चा
महा.
अ. अ. २.

(१८१)

[किंमत : रुपये ९.००]

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे इष्ट आहे; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या अड्डावत्राच्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

प्रकरण एक

प्रारंभिक

- संक्षेप नमूने व प्रारंभ. १. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अधिनियम, २००७ असे म्हणावे.
- (२) तो, दिनांक २७ फेब्रुवारी २००७ रोजी अंमलात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

प्रकरण दोन

मुंबई महानगरपालिका अधिनियमास सुधारणा,

- सन १८८८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ४५ ची सुधारणा. २. मुंबई महानगरपालिका अधिनियम (यात यापुढे ज्याचा निर्देश "मुंबई महानगरपालिका अधिनियम" असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ४५ मध्ये, खंड (क) मधील, १८८८ चा मुंबई ३ परंतुकामध्ये,—

(एक) "पुन्हा निवडून आलेल्या " या मजकुराऐवजी, "पुन्हा नियुक्त केलेल्या " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) "फेरनिवडणुकीच्या " या मजकुराऐवजी, "पुनर्नियुक्तीच्या " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

- सन १८८८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ५० ची सुधारणा. ३. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ५० मध्ये, पोट-कलम (४) मधील, खंड (क) च्या परंतुकामध्ये,—

(एक) "पुन्हा निवडून आलेल्या " या मजकुराऐवजी, "पुन्हा नियुक्त केलेल्या " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) "पुन्हा निवडून आला असेल " या मजकुराऐवजी, "पुन्हा नियुक्त झाला असेल " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

- सन १८८८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ५०ल ची सुधारणा. ४. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ५०ल मध्ये, पोट-कलम (२) मधील, "फेरनिवडणुकीस " या मजकुराऐवजी, "पुनर्नियुक्तीस " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

- सन १८८८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ५०स ची सुधारणा. ५. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ५०स ला त्याचे पोट-कलम (१) असा नवीन क्रमांक देण्यात येईल ; आणि

(क) अशा प्रकारे नवीन क्रमांक देण्यात आलेल्या पोट-कलम (१) मध्ये, "महानगरपालिका एवढील संक्रमांणाय मताद्वारे " या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि "महानगरपालिकेला नियम करता येतील " या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, पुढील मजकूर दाखल करण्यात येईल :—

“ पोट-कलम (२) च्या तरतुदीनुसार महानगरपालिकेकडून पालिका सदस्यांच्या नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल ” ;

(ख) अशा प्रकारे नवीन क्रमांक देण्यात आलेल्या पोट-कलम (१) नंतर, पुढील पोट-कलमे जादा दाखल करण्यात येतील :—

“ (२) समितीवर पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करताना, महानगरपालिका, मान्यताप्राप्त पक्षांचे अथवा नोंदणीकृत पक्षांचे किंवा गटांचे तौलनिक संख्याबळ विचारात घेईल आणि सभागृह नेता, विरोधी पक्षनेता व अशा प्रत्येक पक्षाचा किंवा गटाचा नेता यांच्याशी विचारविनिमय करून, शक्यतोवर, महानगरपालिकेतील अशा पक्षांच्या किंवा गटांच्या संख्याबळाच्या प्रमाणात सदस्यांचे नामनिर्देशन करील :

परंतु, या पोट-कलमात अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीचा, तिच्यामुळे अशा कोणत्याही पक्षाच्या किंवा गटाच्या नसणाऱ्या कोणत्याही सदस्याचे समितीवर नामनिर्देशन करण्यास महानगरपालिकेला प्रतिबंध होतो. असा अर्थ लावला जाणार नाही :

परंतु आणखी असे की, महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनर्हता अधिनियम, १९८६ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, या अधिनियमान्वये मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट यांचे तौलनिक संख्याबळ निश्चित करण्याच्या प्रयोजनाकरिता, निवडणूक निकालांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या कालावधीच्या आत, मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट अथवा अशा कोणत्याही पक्षाचे किंवा गटाचे नसलेले निर्वाचित पालिका सदस्य यांना एकत्र येऊन आघाडी किंवा फ्रंट तयार करता येईल आणि अशा आघाडीची किंवा फ्रंटची नोंदणी झाल्यावर, अशा आघाडीच्या किंवा फ्रंटच्या सदस्यांना, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदी, जणू काही ही आघाडी किंवा फ्रंट निवडणुकीपूर्वीच नोंदणीकृत असल्याप्रमाणे, लागू होतील.

(३) अशा पक्षाच्या किंवा गटाच्या वतीने नामनिर्देशित करावयाच्या पालिका सदस्यांच्या संख्येच्या बाबतीत कोणताही प्रश्न उद्भवल्यास, त्याबाबतीत, महानगरपालिकेचा निर्णय अंतिम असेल. ”

प्रकरण तीन

मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ यामध्ये सुधारणा.

१९४९ चा मुंबई ६. मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ याच्या कलम ३१ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

सन १९४९ चा
मुंबई
अधिनियम
क्रमांक ५९
यातले कलम
३१ अ
समाविष्ट
करणे.

प्रमाणशीर
प्रतिनिधित्व
देऊन
समित्यावर
नाम-
निर्देशनाद्वारे
नियुक्ती करणे.

“ ३१अ. (१) कोणत्याही समितीवरील पालिका सदस्याची नियुक्ती ही त्याने धारण केलेल्या कोणत्याही पदाच्या आधारे असेल अशी ज्याबाबतीत या अधिनियमाद्वारे तरतूद करण्यात आली असेल त्याच्यातिरिक्त एरवी, पुढील समित्यांच्या बाबतीत या अधिनियमात अथवा तदन्ये केलेल्या नियमांत किंवा उपविधींमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, महानगरपालिकेद्वारे या समित्यांवर केली जाणारी पालिका सदस्यांची नियुक्ती ही, पोट-कलम (२) च्या तरतुदींनुसार पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करून करण्यात येईल—
मग ही नियुक्ती नियमित पदावरील असो किंवा नैमित्तिक रिक्त पदावरील असो :—

(क) स्थायी समिती ;

(ख) परिवहन समिती ;

(ग) कलम ३० अन्वये नियुक्त केलेली कोणतीही विशेष समिती ;

(घ) कलम ३१ अन्वये नियुक्त केलेली कोणतीही तदर्थ समिती.

(२) समितीवर पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करताना, महानगरपालिका, मान्यताप्राप्त पक्षांचे अथवा नोंदणीकृत पक्षांचे किंवा गटांचे तौलनिक संख्याबळ विचारात घेईल आणि सभागृह नेता, विरोधी पक्षनेता व अशा प्रत्येक पक्षाचा किंवा गटाचा नेता यांच्याशी विचारविनिमय करून शक्यतोवर, महानगरपालिकेतील अशा पक्षांच्या किंवा गटांच्या संख्याबळाच्या प्रमाणात सदस्यांचे नामनिर्देशन करील :

परंतु, या पोट-कलमात अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीचा, तिच्यामुळे अशा कोणत्याही पक्षाच्या किंवा गटाच्या नसणाऱ्या कोणत्याही सदस्याचे समितीवर नामनिर्देशन करण्यास महानगरपालिकेला प्रतिबंध होतो, असा अर्थ लावला जाणार नाही :

परंतु आणखी असे की, महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनर्हता अधिनियम, १९८६ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, या अधिनियमान्वये मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट यांचे तौलनिक संख्याबळ निश्चित करण्याच्या प्रयोजनाकरिता, निवडणूक निकालांच्या आधिसूचनेच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या वातावरधीच्या आत, मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट अथवा कोणत्याही पक्षांचे किंवा गटाचे नसलेले निर्याचित पालिका सदस्य यांना एकत्र येऊन आघाडी किंवा फ्रंट तयार करता येईल आणि अशा आघाडीची किंवा फ्रंटची नोंदणी झाल्यावर, अशा आघाडीच्या किंवा फ्रंटच्या सदस्यांना, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदी, जणू काहीही आघाडी किंवा फ्रंट निवडणुकीपूर्वीच नोंदणीकृत असल्याप्रमाणे, लागू होतील.

(३) अशा पक्षाच्या किंवा गटाच्या वतीने नामनिर्देशित करावयाच्या पालिका सदस्यांच्या संख्येच्या बाबतीत कोणताही प्रश्न उद्भवल्यास, त्याबाबतीत, महानगरपालिकेचा निर्णय अंतिम असेल.”

प्रकरण चार

नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ यामध्ये सुधारणा.

१९५० चा
मध्य प्रांत व
बऱ्हाड
२.

७. नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश " नागपूर महानगरपालिका अधिनियम " असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ३४ मध्ये,—

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
बऱ्हाड
अधिनियम
क्रमांक १ याच्या
कलम ३४ ची
सुधारणा.

(१) पोट-कलम (१) मध्ये, " निवड करील " या मजकुराऐवजी, " नियुक्ती करील " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२) पोट-कलम (२) मध्ये, " पुन्हा निवडून येण्यास " या मजकुराऐवजी, " पुन्हा नियुक्त होण्यास " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(३) समासटीपेमध्ये, " निवडणूक " या मजकुराऐवजी, " नियुक्ती " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

८. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ३६ मध्ये, " पुन्हा निवडून येण्यास " या मजकुराऐवजी, " पुन्हा नियुक्त होण्यास " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
बऱ्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ३६ ची
सुधारणा.

९. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ३७ मध्ये,—

(१) " निवडून देईल " या मजकुराऐवजी, " नियुक्त करील " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२) " निवडून आलेला " या मजकुराऐवजी, " नियुक्त केलेला " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
बऱ्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ३७ ची
सुधारणा.

१०. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ३९ मध्ये,—

(१) पोट-कलम (३) मध्ये, " निवड करील " या मजकुराऐवजी, " नियुक्ती करील " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२) पोट-कलम (४) मध्ये, " निवड करील " या मजकुराऐवजी, " नियुक्ती करील " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(३) समासटीपेमध्ये, " निवडणूक " या मजकुराऐवजी, " नियुक्ती " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
बऱ्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ३९ ची
सुधारणा.

११. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ४० मध्ये,—

(१) " महानगरपालिकेला " या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि " नेमता येतील " या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, पुढील मजकूर दाखल करण्यात येईल :—

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
बऱ्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ४० ची
सुधारणा.

" महानगरपालिकेला, येळोवेळी आणि तिला योग्य वाटेल त्या काळावधीसाठी, महिला व बालकल्याण समितीसह विशेष समित्या देखील, अशा समित्यांचा संपूर्ण पाचपेक्षा अधिक होणार नाही अशा प्रकारे, नियुक्त करता येतील " ;

(२) समासटीपेमध्ये, " निवडणूक " या मजकुराऐवजी, " नियुक्ती " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५० चा
नव्य प्रंत व
ब-हाइ
अधिनियम
क्रमांक २ मध्ये
कलम ४०अ
समाविष्ट करणे.

१२. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमात, कलम ४० नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

प्रमाणशीर
प्रतिनिधित्व देऊन
समित्यांवर
नामनिर्देशनाद्वारे
नियुक्ती करणे.

" ४०अ. (१) कोणत्याही समितीवरील पालिका सदस्याची नियुक्ती ही त्याने धारण केलेल्या कोणत्याही पदाच्या आधारे असेल अशी ज्याबाबतीत या अधिनियमाद्वारे तरतूद करण्यात आली असेल त्या व्यतिरिक्त एरवी, पुढील समित्यांच्या बाबतीत या अधिनियमात किंवा तदन्वये केलेल्या नियमांत किंवा उपविधींमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, महानगरपालिकेद्वारे या समित्यांवर केली जाणारी पालिका सदस्यांची नियुक्ती ही, पोट-कलम (२) च्या तरतुदींनुसार पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करून करण्यात येईल—मग ही नियुक्ती नियमित पदावरील असो किंवा नैमित्तिक रिक्त पदावरील असो :—

(क) स्थायी समिती ;

(ख) कलमे २९ व ४० यांअन्वये नियुक्त केलेल्या विशेष संमंत्रक समित्या.

(२) समितीवर पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करताना, महानगरपालिका, मान्यताप्राप्त पक्षांचे अथवा नोंदणीकृत पक्षांचे किंवा गटांचे तौलनिक संख्याबळ विचारात घेईल आणि सभागृह नेता, विरोधी पक्षनेता व अशा प्रत्येक पक्षाचा किंवा गटाचा नेता यांच्याशी विचारविनिमय करून, शक्यतोवर, महानगरपालिकेतील अशा पक्षांच्या किंवा गटांच्या संख्यावळाच्या प्रमाणात सदस्यांचे नामनिर्देशन करील :

परंतु, या पोट-कलमात अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीचा, तिच्यामुळे अशा कोणत्याही पक्षाच्या किंवा गटाच्या नसणाऱ्या कोणत्याही सदस्याचे समितीवर नामनिर्देशन करण्यास महानगरपालिकेला प्रतिबंध होतो. असा अर्थ लावला जाणार नाही :

परंतु, आणखी असे की, महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनहंता अधिनियम, १९८६ च्या मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, या अधिनियमान्वये मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष या गट यांचे तौलनिक संख्याबळ निश्चित करण्याच्या प्रयोजनाकरिता, निवडणूक निकालांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या कालावधीच्या आत, मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष या गट अथवा कोणत्याही पक्षाचे किंवा गटाचे नसलेले निर्वाचित पालिका सदस्य यांना एकत्र घेऊन आघाडी किंवा फ्रंट तयार करता येईल आणि अशा आघाडीची किंवा फ्रंटची नोंदणी झाल्यावर, अशा आघाडीच्या किंवा फ्रंटच्या सदस्यांना, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदी, जणू काही ही आघाडी किंवा फ्रंट निवडणूकीपूर्वीच नोंदणीकृत असल्याप्रमाणे, लागू होतील.

(३) अशा पक्षाच्या किंवा गटाच्या वर्ताने नामनिर्देशित करावयाच्या पालिका सदस्यांच्या संख्येच्या बाबतीत कोणताही प्रश्न उद्भवल्यास, त्याबाबतीत, महानगरपालिकेचा निर्णय अंतिम असेल. "

भाग चार ।

महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण, एप्रिल १८, २००७/चैत्र २८, शके १९२९

१८७

२००७
चा.
महा.
अध्या.
२.

१३. (१) महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २००७, हा याद्वारे निरसित करण्यात येत आहे.

(२) अशा प्रकारे निरसन झाले असले तरीही, उक्त अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ किंवा नागपूर महानगरपालिका अधिनियम, याअन्वये केलेली कोणतीही कृती किंवा कार्यवाही ही, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा केल्याप्रमाणे संबंधित अधिनियमान्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती किंवा यथास्थिति, कार्यवाही असल्याचे मानण्यात येईल.

सन २००७ चा
महाराष्ट्र
अध्यादेश
क्रमांक २ याचे
निरसन व
व्यावृत्ती.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

बुधवार, एप्रिल १८, २००७/चैत्र २८, शके १९२९

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग आठ

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम आणि विधी व न्याय विभागाकडून आलेली विधेयके (इंग्रजी अनुवाद).

In pursuance of clause (3) of Article 348 of the Constitution of India, the following translation in English of the Maharashtra Municipal Corporations (Amendment) Act, 2007 (Mah. XI of 2007), is hereby published under the authority of the Governor.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

A. M. SHINDEKAR,
Secretary to Government,
Law and Judiciary Department.

MAHARASHTRA ACT No. XI OF 2007.

(First published, after having received the assent of the Governor, in the "Maharashtra Government Gazette", on the 18th April 2007).

An Act further to amend the Mumbai Municipal Corporation Act, the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949 and the City of Nagpur Corporation Act, 1948.

WHEREAS both Houses of the State Legislature were not in session ;

AND WHEREAS the Governor of Maharashtra was satisfied that circumstances existed which rendered it necessary for him to take immediate action further to amend the Mumbai Municipal Corporation

Bom. Act, the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949 and the
III of City of Nagpur Corporation Act, 1948, for the purposes hereinafter
1888. appearing ; and, therefore, promulgated the Maharashtra Municipal
Bom. LIX of Corporations (Amendment) Ordinance, 2007, on the 27th February
1949. 2007 ;
C. P. and
Berar II
of 1950.
Mah. Ord.
II of 2007.

(२७६)

[किंमत : रुपये १.००]

भाग आठ—५६

AND WHEREAS it is expedient to replace the said Ordinance by an Act of the State Legislature; it is hereby enacted in the Fifty-eighth Year of the Republic of India as follows :—

CHAPTER I PRELIMINARY

Short title
and com-
mencement.

1. (1) This Act may be called the Maharashtra Municipal Corporations (Amendment) Act, 2007.

(2) It shall be deemed to have come into force on the 27th February 2007.

CHAPTER II

AMENDMENTS TO THE MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ACT.

Amend-
ment of
section 45 of
Bom. III of
1888.

2. In section 45 of the Mumbai Municipal Corporation Act (herein- after referred to as "the Mumbai Corporation Act"), in clause (c), in the proviso,—

Bom.
III of
1888.

(i) for the word "re-elected" the word " re-appointed" shall be substituted ;

(ii) for the word "re-election" the word "re-appointment" shall be substituted.

Amend-
ment of
section 50 of
Bom. III of
1888.

3. In section 50 of the Mumbai Corporation Act, in sub-section (4), in clause (c), in the proviso,—

(i) for the word "re-elected" the word " re-appointed" shall be substituted ;

(ii) for the word "re-election" the word "re-appointment" shall be substituted.

Amend-
ment of
section 50L
of Bom. III of
1888.

4. In section 50L of the Mumbai Corporation Act, in sub-section (2), for the word "re-election" the word "re-appointment" shall be substituted.

Amendment
of section
50S of
Bom. III
of 1888.

5. Section 50S of the Mumbai Corporation Act shall be renumbered as sub-section (1) thereof ; and

(a) in sub-section (1) as so re-numbered, for the portion beginning with the words "shall be made" and ending with the words "holding such elections:—", the following shall be substituted, namely :—

"shall be made by the Corporation by nominating Councillors in accordance with the provisions of sub-section (2) :—";

(b) after sub-section (1) as so re-numbered, the following sub-sections shall be added, namely :—

"(2) In nominating the Councillors on the Committee, the Corpora- tion shall take into account the relative strength of the recognised parties or registered parties or groups and nominate members, as nearly as may be, in proportion to the strength of such parties or groups in the Corporation, after consulting the Leader of the House, the Leader of Opposition and the leader of each such party or group :

Provided that, nothing contained in this sub-section be construed as preventing the Corporation from nominating on the Committee any member not belonging to any such party or group :

Provided further that, for the purpose of deciding the relative strength of the recognised parties or registered parties or groups under this Act, the recognised parties or registered parties or groups, or elected Councillors not belonging to any such party or group may, notwithstanding anything contained in the Maharashtra Local Authority Members' Disqualification Act, 1986, within a period of one month from the date of notification of election results, form the *aghadi* or front and, on its registration, the provisions of the said Act shall apply to the members of such *aghadi* or front, as if it is a registered pre-poll *aghadi* or front.

Mah.
XX of
1987.

(3) If any question arises as regards the number of Councillors to be nominated on behalf of such party or group, the decision of the Corporation shall be final."

CHAPTER III

AMENDMENT TO THE BOMBAY PROVINCIAL MUNICIPAL CORPORATIONS ACT, 1949.

Bom.
LIX
of
1949. 6. After section 31 of the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949, the following section shall be inserted, namely :—

Insertion of
section 31A
in Bom.
LIX of 1949.

"31A. (1) Notwithstanding anything contained in this Act or the rules or bye-laws made thereunder, in the case of the following Committees, except where it is provided by this Act, that the appointment of a Councillor to any Committee shall be by virtue of his holding any office, appointment of Councillors to these Committees, whether in regular or casual vacancies, shall be made by the Corporation by nominating Councillors in accordance with the provisions of sub-section (2) :—

Appointment
by nomination
on
Committees
to be by
proportional
representation.

- (a) Standing Committee ;
- (b) Transport Committee ;
- (c) Any special Committee appointed under section 30 ;
- (d) Any *ad hoc* Committee appointed under section 31.

(2) In nominating the Councillors on the Committee, the Corporation shall take into account the relative strength of the recognised parties or registered parties or groups and nominate members, as nearly as may be, in proportion to the strength of such parties or groups in the Corporation, after consulting the Leader of the House, the Leader of Opposition and the leader of each such party or group :

Provided that, nothing contained in this sub-section be construed as preventing the Corporation from nominating on the Committee any member not belonging to any such party or group :

Provided further that, for the purpose of deciding the relative strength of the recognised parties or registered parties or groups under this Act, the recognised parties or registered parties or groups, or elected Councillors not belonging to any such party or group may, notwithstanding anything contained in the Maharashtra Local Authority Members' Disqualification Act, 1986, within a period of one month from the date of notification of election results, form the *aghadi* or front and, on its registration, the provisions of the said Act shall apply to the members of such *aghadi* or front, as if it is a registered pre-poll *aghadi* or front.

Mah.
XX of
1987.

(3) If any question arises as regards the number of Councillors to be nominated on behalf of such party or group, the decision of the Corporation shall be final."

CHAPTER IV

AMENDMENTS TO THE CITY OF NAGPUR CORPORATION ACT, 1948.

Amendment
of section
34 of C.P.
and Berar
II of 1950.

7. In section 34 of the City of Nagpur Corporation Act, 1948 (hereinafter referred to as "the Nagpur Corporation Act"),—

C. P.
and
Berar
II of
1950.

(1) in sub-section (1), for the word "elect" the word "appoint" shall be substituted ;

(2) in sub-section (2), for the word "re-election" the word "re-appointment" shall be substituted ;

(3) in the marginal note, for the word "Election" the word "Appointment" shall be substituted.

Amendment
of section
36 of C.P.
and Berar
II of 1950.

8. In section 36 of the Nagpur Corporation Act, for the word "re-election" the word "re-appointment" shall be substituted.

Amendment
of section
37 of C.P.
and Berar
II of 1950.

9. In section 37 of the Nagpur Corporation Act, —

(1) for the word "elect" the word "appoint" shall be substituted ;

(2) for the word "elected" the word "appointed" shall be substituted.

Amendment
of section
39 of C.P.
and Berar
II of 1950.

10. In section 39 of the Nagpur Corporation Act,—

(1) in sub-section (3), for the word "elect" the word "appoint" shall be substituted ;

(2) in sub-section (4), for the word "elect" the word "appoint" shall be substituted ;

(3) in the marginal note, for the word "election" the word "appointment" shall be substituted.

11. In section 40 of the Nagpur Corporation Act,—

(1) for the word "elect" the word "appoint" shall be substituted ;

(2) in the marginal note, for the word "Election" the word "Appointment" shall be substituted.

Amendment of section 40 of C.P. and Berar II of 1950.

12. After section 40 of the Nagpur Corporation Act, the following section shall be inserted, namely :—

Insertion of section 40A in C.P. and Berar II of 1950.

"40A. (1) Notwithstanding anything contained in this Act or the rules or bye-laws made thereunder, in the case of the following Committees, except where it is provided by this Act, that the appointment of a Councillor to any Committee shall be by virtue of his holding any office, appointment of Councillors to these Committees, whether in regular or casual vacancies, shall be made by the Corporation by nominating Councillors in accordance with the provisions of sub-section (2) :—

Appointment by nomination on Committees to be by proportional representation.

(a) Standing Committee ;

(b) Special Consultative Committees appointed under sections 39 and 40.

(2) In nominating the Councillors on the Committee, the Corporation shall take into account the relative strength of the recognised parties or registered parties or groups and nominate members, as nearly as may be, in proportion to the strength of such parties or groups in the Corporation, after consulting the Leader of the House, the Leader of Opposition and the leader of each such party or group :

Provided that, nothing contained in this sub-section be construed as preventing the Corporation from nominating on the Committee any member not belonging to any such party or group :

Provided further that, for the purpose of deciding the relative strength of the recognised parties or registered parties or groups under this Act, the recognised parties or registered parties or groups, or elected Councillors not belonging to any such party or group may, notwithstanding anything contained in the Maharashtra Local Authority Members' Disqualification Act, 1986, within a period of one month from the date of notification of election results, form the *aghadi* or front and, on its registration, the provisions of the said Act shall apply to the members of such *aghadi* or front, as if it is a registered pre-poll *aghadi* or front.

Mah.
XX of
1987.

(3) If any question arises as regards the number of Councillors to be nominated on behalf of such party or group, the decision of the Corporation shall be final."

Repeal of
Mah. Ord.
II of 2007
and saving.

13. (1) The Maharashtra Municipal Corporations (Amendment) Ordinance, 2007, is hereby repealed.

Mah.
Ord.
II of
2007.

(2) Notwithstanding such repeal, anything done or any action taken under the Mumbai Corporation Act, the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949 or the Nagpur Corporation Act, as amended by the said Ordinance, shall be deemed to have been done or taken, as the case may be, under the relevant Act, as amended by this Act.

Bom.
LIX
of
1949.